

МАНУЕЛ КУЕВИЛАС
ПАСТИРЪТ И ПРИШЪЛЕЦЪТ
ОТ КОСМОСА

Превод от испански: Александра Никифорова, 1973

chitanka.info

Междузвездният кораб проби облака и като се готвеше за приземяване, започна да описва кръгове над пустинното плато.

Иклес, пилотът на кораба, имаше напълно конкретна задача: да получи за базата си на планетата Уплон информация за умственото развитие на земляните. Затова той съгласно инструкциите трябваше да встъпи в контакт с двама души, намиращи се на двата полюса на човешкото общество: с пастира Мартинес Ромеро, който живееше близо до испанския град Сория, в равнината, през която тече Дуеро, и с Херман Руф, световноизвестния финансист, собственик на заводи и тръстове, президент на могъщи компании и главен вложител на много банки.

Иклес бързо откри къде се намира ливадата, по която пасеше овцете си Мартинес. А през това време овчарят вече над десет минути наблюдаваше движението на летящия диск. Овцете, подплашени, се струпваха около Мартинес, а кучето лаеше до скъсване.

— Млъкни, Султан, нищо няма — успокояваше го Мартинес.

Корабът меко се приземи. Иклес видя пастира — наметнал на плещите си окъсан ямурлук, Мартинес седеше пред жалката си колиба и раздухваше жарта в полузагасналото огнище.

Пришълецът от Космоса беше удивен от спокойствието на овчаря — той очакваше да срещне страх или възхищение, а Мартинес спокойно задържаше яростно лаещия Султан.

— Добър вечер! — кимна приветливо Иклес.

— Добър вечер! — отвърна Мартинес. — Приседнете до огъня, вече не е тъй топло.

Забърканият пилот последва съвета му. „Вероятно е глупак“ — помисли си Иклес и гласно попита:

— Знаеш ли откъде идвам?

— Мисля, че трябва да е отдалеко — отвърна овчарят.

— Виждаш ли ето тази звезда? А аз прилетях от друга, която е още по-далечна.

Мартинес потърка небръснатата си буза и отвърна на госта:

— Винаги съм си мислел, че там, горе, живеят хора.

— Как се е случило, че си започнал да мислиш за това?

— Овчарят има свободно време в изобилие — мисли, колкото си щеш.

— И често ли размишляваш? — запита Иклес с тон, в който явно звучеше ирония.

— Честичко. Времето се влачи мудро, трябва да го запълниш с нещо...

— Би ли могъл да ми разкажеш за какво мислиш?

— Че защо да не мога? Ето, измислям разни игри.

И той започна да нарежда с камъчета на земята квадрат, после го раздели на два равни триъгълника. Иклес с любопитство следеше движенията му. Когато видя как Мартинес разделя правите ъгли с диагоналите, веждите на пилота от изумление плъзнаха нагоре: овчарят доказваше теоремата, която земляните наричат теорема на Питагор!

Най-сетне Мартинес погледна Иклес и като се усмихна, рече:

— Виж колко интересно става: ако събереш тия две квадратчета, дето са по-малки, се получава този, по-големият.

И той посочи квадрата, построен върху хипотенузата на триъгълника.

— Ти си изучавал някога геометрия? — възкликна Иклес.

Мартинес отново потри бузата си.

— Геометрия ли? Че какво е това? Не, не съм чувал за такова. В школото ходех като малък — чета, пиша и умея донякъде да смятам.

Иклес не вярваше на очите си: този умен невежа самостоятелно, без ничия помощ доказваше теоремата, увековечила името на великия учен!

Пастирът поднесе на пилота къшей хляб и сирене. Иклес ги взе и попита:

— С какви други игри се развличаш в самотата си?

Мартинес отново започна да нарежда камъчетата, но сега на голямо разстояние едно от друго. Просто, но умно той изложи със свои думи теорията на относителността и завърши така:

— Дължината, ширината, височината — това далеч не е всичко. Има още една мярка, а може би и много други...

Иклес беше потресен.

— Чувал ли си някога за Айнщайн?

— Не съм чувал, господине. А кой е той?

Пилотът не изпитваше вече и капка съмнение: този землянин с неговите интуитивни знания по висша математика беше гений.

От замислеността му го извади гласът на пастира:

— За пръв път ли се спускате тука?

— Аз — за пръв път, но други са идвали и преди.

— А ние защо не сме ги видели?

— Те са дошли на Земята преди повече от тридесет милиона години и следите от тяхното посещение не са изчезнали и до днес. На платото в Андите, на границата между Перу и Боливия, те са издигнали огромни съоръжения. В долината на река Наска е останал гигантски космодрум, на който са се приземявали и излитали техните кораби. Тези същества, моите предци, са построили град, в който може да се проникне през дълбоката клисура само по мост от светлина, точно — от йонизирано вещество, което се появява по тяхно желание. В края на краищата те са се върнали на моята планета Уплон, като оставили на Земята много следи за пребиваването си тук. Стопеният пясък, който можеш да видиш в някои места на вашата пустиня Гоби, напомня за техните атомни взривове. До вас са достигнали останки от календарите, географските карти, мерките, които те са ползували, а вие дори и не подозирате какъв е произходът на тези неща.

— Е, а вие защо сте долетели при нас? — запита Мартинес.

— За да се запознаем с вас, да ви изучим. Аз трябва да посетя още един жител на Земята — Херман Руф.

Херман Руф, Херман Руф... Овчарят смръщи чело. Името му звучеше познато... и той си спомни:

— А, знам го. Чел съм за него във вестниците. Голям човек.

— Умен?

— Че как не!

— По-умен от тебе?

— Та сравни само: аз съм беден пастир, без образование...

Иклес нищо не каза. Той вече бе взел решение да се отправи обратно. Ако тоя землянин, който животуваше в неизвестност и нищета, притежава толкова голям ум, то какви ли пък трябва да са способностите на Херман Руф!

Като се прости с овчаря, той се върна на кораба и след няколко минути нощното небе го погълна.

* * *

А в същото това време знаменитият Херман Руф пиеше уиски в своя луксозен клуб. През целия този ден неговият мозък не беше родил нито една мисъл — просто защото той изобщо не беше способен за това. Беше започнал деня с посещение във финландската сауна и бръснарския салон. Закуси, после седна в автомобила си: следваше малък аперитив и втора закуска в модния ресторант. През втората половина на деня — конни състезания, след това представление в театъра, което му се стори скучно до смърт, и в заключение — приятното общество, което той ощастливи с куп баналности и общи приказки, както и с няколко фрази за международното положение, прочетени в днешния вестник.

Херман Руф беше глупав като тапа. Инженери, техници, специалисти в най-различни области водеха работите му и управляваха неговите заводи, като им осигуряваха почти автоматично функциониране. За своето влияние, престиж и слава той беше длъжен изключително на парите, спечелени от прадядо му по не съвсем честен път.

Пришълецът от Космоса отнесе по този начин съвсем лъжлива представа за земните жители. Той не знаеше простата истина: „Аз — това е моята личност плюс моите обстоятелства.“

Мартинес Ромеро беше гений, когото страшните, съдбовните, безпощадните обстоятелства (неговият произход) го направиха овчар и го обрекоха на живот сред овцете и пастирите. А що се отнася до Херман Руф, животът му бе предопределен от други обстоятелства, на които — и на нищо друго — той дължеше приказното си богатство и славата.

Когато се завърна в базата си, Иклес доложи: „Земята е населена от същества с колосални способности, способности толкова забележителни, че тия, които достигнат само нивото на гения, ги пращат да пасат овцете.“

Публикувано във вестник „Орбита“, брой 39/1973 г.

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА



<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.